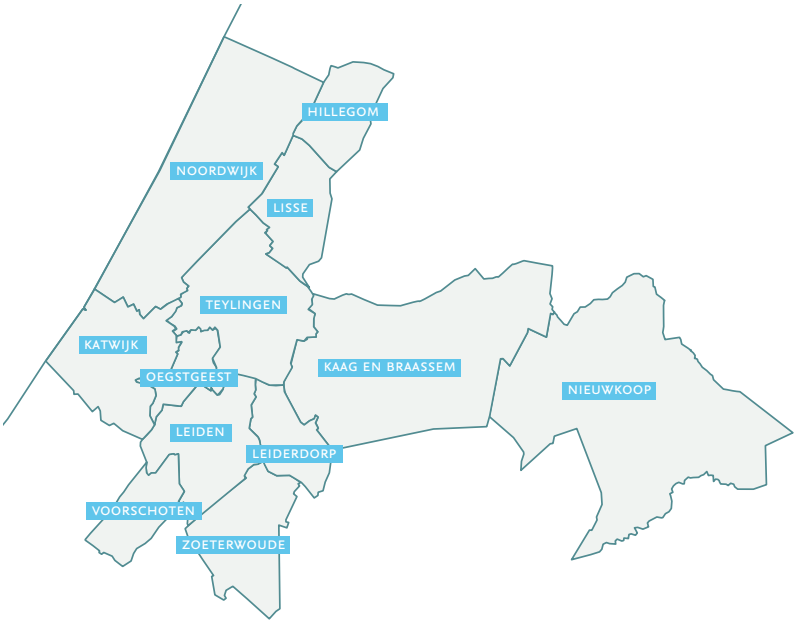
Omgevingsdienst West-Holland

jaarbericht 2020

Samen voor een goede en veilige leefomgeving

De Omgevingsdienst West-Holland draagt bij aan het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in Holland Rijnland. Dit doen we door voor onze opdrachtgevers taken uit te voeren op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies.

© mei 2021, Omgevingsdienst West-Holland

Tekstredactie | tekstbureau Roemers
Eindredactie | communicatie ODWH
Fotografie | Suzanne Muller
Ontwerp | Sam Gobin

DISCLAIMER

In dit activiteitenoverzicht geeft de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) inzicht in zijn activiteiten in 2020. Het is gebaseerd op gegevens uit eindrapportages over activiteiten die zijn uitgevoerd voor gemeenten en provincie en de jaarstukken over 2020. Er kunnen aan deze publicatie geen rechten worden ontleend. Voor een compleet overzicht van definitieve feiten en cijfers verwijzen wij naar de volledige versie van de jaarstukken op www.odwh.nl.

Waarschijnlijk komt in alle jaarverslagen in 2020 het onderwerp corona terug. Ook bij de Omgevingsdienst West-Holland heeft het virus effect gehad op de organisatie. Maar dankzij het grote aanpassingsvermogen van de werknemers en hun niet aflatende inzet heeft de dienst toch gewoon zijn werk kunnen doen.

Hoewel gewoon, dat is misschien niet het juiste woord. We hielden ons vanaf het begin van de pandemie aan de coronamaatregelen en gingen meteen thuiswerken. Het was niet ideaal, maar het virus heeft zo nauwelijks vat gekregen op onze medewerkers en de dienst. We hebben de sociale kant van werken op kantoor erg gemist, maar het positieve is dat thuiswerken een volwaardige aanvullende werkwijze is geworden.

Gelukkig heeft de dienst de deelnemers niet hoeven teleurstellen in de realisatie van de werkplannen. Corona veroorzaakte wel een verschuiving in werkzaamheden. We hebben meer tijd besteed aan administratief toezicht en kwamen alleen op locatie als het echt noodzakelijk was. De horeca was grotendeels gesloten; daar hoefden we geen geluidmetingen uit te voeren. Er werd wel volop gebouwd, en voor ruimtelijke ordening werden meer adviezen gevraagd en afgegeven.

Het afgelopen jaar heeft de dienst zich zo goed mogelijk voorbereid op de komst van de Omgevingswet en in 2021 zullen we hier verder aan werken. Bovendien zijn we bijna geruisloos verhuisd en hebben daarmee een jarenlange reorganisatie afgesloten. We hopen binnenkort iedereen te kunnen verwelkomen in het nieuwe pand aan de Vondellaan.

2020 was geen gemakkelijk jaar, maar we hebben ons er samen doorheen geslagen. Daarvoor wil ik al mijn collega's heel hartelijk bedanken.

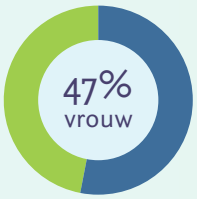
Marlies Krul-Seen
directeur

ONZE ORGANISATIE IN 2020

Medewerkers

De Omgevingsdienst telt 141 medewerkers waarvan 66 vrouwen en 75 mannen. De gemiddelde leeftijd is 50 jaar. Er is ouderschapsverlof aangevraagd door 2 medewerkers en we hebben 2 stagiaires begeleid. Vanwege corona is er vooral thuisgewerkt. Het ziekteverzuim bedroeg 5,5%. Dit was lager dan in 2019, toen was het 5,8%.

66 VROUWEN 75 MANNEN

Instroom en uitstroom medewerkers

Het aantal medewerkers is, binnen de toegestane formatie, gegroeid. We hebben 15 nieuwe medewerkers mogen verwelkomen. Er zijn 2 medewerkers doorgestroomd en er zijn 8 medewerkers uitgestroomd.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

Op 1 januari 2020 werd de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) van kracht. Met ingang van die datum is de dienst aangesloten bij de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties.

Organisatieontwikkeling

Op 1 januari 2020 is de dienst gestart met het werken in een matrixorganisatie. De vakmanagers hebben de zorg voor de medewerkers en de portefeuillemanagers zijn verantwoordelijk voor het behalen van de resultaten voor de opdrachtgevers. De managers zijn gestart met een management development programma dat doorloopt in 2021. Een aantal andere opleidingen is door de beperkende maatregelen uitgesteld. Wel hebben 75 medewerkers een basistraining gevolgd als voorbereiding op de Omgevingswet. Daarnaast zijn 65 medewerkers geschoold in specialistische kennis rond deze nieuwe wet.

Jubilea

Wij mochten 12 collega's feliciteren met een jubileum bij onze organisatie:

12 ½ jaar overheidsdienst	9 medewerkers
25 jaar overheidsdienst	2 medewerkers
40 jaar overheidsdienst	1 medewerker

REALISATIE 2020

	INWONERS PER GEMEENTE	REALISATIE (IN €)	
		MILIEU	BOUW
Hillegom	22.207	718.500	
Kaag en Braassem	27.420	932.500	
Katwijk	65.890	575.500	
Leiden	123.985	2.901.000	
Leiderdorp	27.251	551.500	
Lisse	22.990	611.000	
Nieuwkoop	28.966	955.000	
Noordwijk	43.684	4.590.000	
Oegstgeest	24.967	418.000	
Teylingen	37.630	1.005.500	
Voorschoten	25.563	274.500	
Zoeterwoude	8.727	623.000	
Provincie ZH	3.708.696	3.095.500	
TOTAAL		17.251.500	

‘Datagedreven onderzoek helpt ons bij ons motto: toezicht houden waar toezicht nodig is, met maximale effectiviteit.’

Aanpassingen door corona

Dit jaar stond in het teken van corona. Bedrijven die vanwege de corona-maatregelen hun werkzaamheden moesten aanpassen konden op onze hulp rekenen. We gebruikten datagedreven toezicht om beter te controleren.

Controle van bedrijven

Onze voornaamste taak is de controle van bedrijven op milieuwet- en regelgeving via aangekondigde en onaangekondigde bezoeken. Dit kwam door corona grotendeels stil te vallen. Vanaf half maart zijn er vooral administratieve controles uitgevoerd. Uiteraard werden controles op bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen, mestplaten of brandwerende maatregelen wel fysiek uitgevoerd met inachtneming van de hygiënemaatregelen. Met de bedrijven die om coronabesmettingen te voorkomen, hun werkzaamheden wilden aanpassen, hebben we gekeken wat de wettelijke mogelijkheden waren met de vergunningen. Zo hebben we meegewerkt aan een verzoek vanuit de supermarkten om winkels vroeg in de ochtend al te laten bevoorraden.

Vuurwerkverkooppunten

Alhoewel de verkoop van vuurwerk in 2020 niet door mocht gaan, is er toch veel tijd gaan zitten in de controle van de vuurwerkverkooppunten. We overlegden met ondernemers over de plannen voor de verkoop van categorie-1 vuurwerk (het zogenaamde kindervuurwerk) en we controleerden de opslag van het al aanwezige vuurwerk.

Datagedreven toezicht

In 2020 hebben we het project *datagedreven toezicht* opgestart. Door de gegevens van verschillende databronnen met elkaar te vergelijken houden we effectiever toezicht. Zo kunnen we bijvoorbeeld controleren of bedrijven die zich aan de milieuwetgeving moeten houden, zich wel bij ons hebben aangemeld. Met datagedreven toezicht ontdekken we meer overtredingen. In 2021 willen we op deze manier onderzoek doen naar brandveiligheid en geuroverlast bij horecabedrijven.

Ondermijning

We werken steeds vaker samen met de politie om ondermijning op te sporen. Het ondermijnen van de samenleving gebeurt door criminelen die legale bedrijven oprichten voor hun criminele activiteiten. Wanneer ze voor zo'n bedrijf zich moeten melden bij de omgevingsdienst kunnen we signaleren dat er iets niet klopt. In 2020 hebben er samen met de politie ongeveer 20 controles plaatsgevonden. Met de meeste deelnemers is afgesproken dat hier in 2021 meer capaciteit voor wordt vrijgemaakt.

Warmtepompen

Om de doelen uit het energieakkoord te bereiken, worden er steeds meer warmtepompen geïnstalleerd. Het aantal meldingen *lozingen buiten inrichting* voor de boringen van bodemenergiesystemen is flink toegenomen. We registreren de warmtepompen en controleren of de wijze van aanleggen volgens de wet- en regelgeving gebeurt.

'De Omgevingswet betekent een veranderproces voor gemeenten, maar wij als omgevingsdienst stoeien daar ook nog mee. De uitdaging voor 2021 is hier samen een weg in te vinden.'

Dynamisch jaar

In 2020 zijn er weer meer adviezen verstrekt door de Omgevingsdienst. Bovendien zorgde de nieuwe Omgevingswet, al vóór de invoering ervan, voor veranderingen binnen het programma Ruimtelijke Ordening.

Meer dan 1000 adviezen

Onder invloed van corona kwamen veel activiteiten stil te vallen. Maar plannen maken en bouwen bleven doorgaan. Ook onze advisering over deze plannen ging door, de uren uit de begrote werkplannen voor 2020 hebben we zelfs met 30% overschreden. In totaal verstrekten we meer dan 1000 adviezen, met name over bodem, geluid, ecologie, externe veiligheid, luchtkwaliteit en archeologie. Grote projecten waren *gebiedsontwikkeling Zuid-West* in Leiden, *omgevingsvisie Noordwijk* en het *omgevingsplan landelijk gebied Zoeterwoude*.

Nu en straks

De Omgevingswet, die gepland staat voor 2022, zal de gemeenten waarschijnlijk meer vrijheid geven op het gebied van gebiedsinrichting. Sommige gemeenten wilden daarom in 2020 al graag weten wat dat voor hun omgevings- en bouwprojecten zou kunnen betekenen. Zij vroegen daarom dubbel advies; op basis van de bestaande wet én de nieuwe wet. Dit gaf ons de mogelijkheid om kennis van de nieuwe regels op te doen. Met deze 'real-life-cases' hebben we veel kennis opgedaan over de Omgevingswet.

Nieuwe manier van werken

De gemeente Leiden vroeg ons om voor de Omgevingswet mee te doen met een scrumproject voor Leiden Zuid-West. Bij scrummen probeer je met zoveel mogelijk partijen meer informatie op te halen over iets nieuws. De uitkomst is niet zo belangrijk, maar het proces er naartoe wel. Bij het Leidse scrumproces werden over geur, geluid en bedrijfs- en milieuzonering regels opgesteld voor een omgevingsplan. Het doel was om uit te zoeken hoe de regels van de Omgevingswet het beste ingezet kunnen worden.

Duurzaamheid

In 2020 nam de vraag naar duurzaamheidsadviezen toe. Sommige deelnemers wilden graag dat we meedachten over duurzame gebiedsontwikkelingen zoals aardgasloos bouwen of het aansluiten op een warmtenet.

‘We zijn betrokken bij diverse ontwikkelingen op het gebied van biodiversiteit en circulariteit. De komende jaren willen we dit nog meer tot bloei laten komen samen met de gemeenten, de regio en de provincie.’

Samen op weg

Van controle op wettelijke energiebesparingsmaatregelen tot projecten met bijen, van duurzaamheidsfondsen tot het opstellen van de RES 1.0; de Omgevingsdienst helpt zijn deelnemers op alle mogelijke manieren duurzamer te worden.

Informatie- en energiebesparingsplicht

Grootverbruikers van elektriciteit en/of aardgas zijn wettelijk verplicht om energiebesparende maatregelen te nemen en moeten dit ook rapporteren. De gemeente of de dienst houdt hier toezicht op. Van de 2000 informatieplichtige bedrijven in de regio hebben inmiddels 1240 zich bij ons aangemeld. In 2021 zal de focus liggen op het opsporen van de nog niet-melders, het uitvoeren van hercontroles met betrekking tot de energiebesparingsplicht en het beoordelen van de rapporten die nog binnenkomen.
In het verlengde daarvan gaan we ook van start met een campagne rondom het Energielabel C voor kantoren. Want per 1 januari 2023 moet elk kantoorgebouw minimaal dit energielabel hebben.

Duurzamer leven

We helpen deelnemers om hun inwoners duurzamer te laten leven, onder andere met behulp van diverse duurzaamheidsfondsen en de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE). Door middel van een voucher worden huiseigenaren verleid om hun huis energiezuiniger te maken. Wij coördineren de regeling en zorgen voor de afhandeling van de vouchers.

RES 1.0

De Regionale Energie Strategie (RES) is een document waarin elke regio beschrijft hoe ze de energiedoelstellingen voor 2030 en 2050 zal uitwerken. We participeren in alle werkgroepen van de RES en zijn de trekker van de werkgroepen Energiebesparing en Zon op Daken. We hebben het afgelopen jaar de NRD (notitie reikwijdte en detail niveau) opgesteld als eerste stap richting een Plan MER voor de RES. Als regio zijn we hierin een van de landelijk pilotregio's. Bovengenoemde onderwerpen zullen in de zomer van 2021 met de input van de diverse deelnemers resulteren in de RES 1.0. Hiermee kan uitvoering gegeven worden aan de gestelde energiedoelstellingen.

Zorg voor ons landschap

We zijn in 2020 gestart met het opstellen van een meerjarenplan milieueducatie voor iedereen, van jong tot oud, in onze regio. Ook zijn we leider van het project Groene Cirkels Bijenlandschap. Het doel is om het landschap te behouden door een bloemrijk netwerk aan te leggen van groenstroken, tuinen, terreinen, weilanden en akkerranden voor bijen en vlinders.

‘Als gemeenten dat willen, gaan we graag in gesprek over wat we met de dienst voor hen kunnen betekenen.’

Win-win

Het Bouw- en ondernemersloket maakt bouwvergunningen indienen gebruiksvriendelijker. Daarnaast zorgde corona voor een nieuwe manier van werken.

Ondernemersloket

Met de gemeente Noordwijk heeft de dienst, na de introductie van het Bouwloket voor particulieren, in 2020 het Ondernemersloket opgezet. Ondernemers kunnen hier coaching en tips krijgen over hoe ze hun bouwvergunningen op de beste manier kunnen aanvragen. Omdat de kwaliteit van de aanvraag hierdoor omhooggaat, is de kans op een snellere verlening van de bouwvergunning vergroot. Een win-win situatie dus.

Asbest, geluidsanering en wegverkeerslawaai

Het beoordelen van asbestmeldingen en het toezicht houden op het verwijderen ervan, horen bij onze activiteiten. Maar ook wanneer er een weg langs een woonwijk wordt aangelegd zorgt de dienst, als de normen worden overschreden, voor de geluidswerende isolatie van de huizen. In opdracht van de gemeente Noordwijk zijn we in 2020 gestart met het project *Strijdig gebruik van eersteklas bollengrond*. Ondanks veel commotie zal dit in 2021 een vervolg krijgen.

Corona

Tijdens de tweede coronagolf besloten we de meeste binnen-inspecties voorlopig administratief te doen. Uiteraard konden alle inspecties in de buitenlucht wel gewoon doorgaan. De collega's van vergunningen kregen bovendien meer aanvragen voor dakkapellen, schuttingen en aanbouwen. De dienst heeft meegewerkt aan het verlenen van vergunningen en het toezicht op de bouw van de hallen voor opslag en productie van COVID-19 vaccins in Leiden.

‘Het liefst zetten we de schop maar één keer in de grond, daarom is een 3D aanpak zo belangrijk.’

Grondig

De deskundigen van de Omgevingsdienst weten alles van de grond en wat erin zit. Daarom helpen we gemeenten en provincie met vergunningsverlening, toezicht en handhaving. Maar we adviseren ook bij landelijke en regionale vraagstukken.

Netwerk Bodem en Ondergrond

Woningbouw, klimaat en duurzame energie vragen allemaal om ruimte. Niet alleen bovengronds, maar ook ondergronds. Daarvoor is eigenlijk Ruimtelijke Ordening onder het maaiveld nodig en daarom is het Netwerk Bodem en Ondergrond in 2019 opgestart. We buigen ons over complexe vragen zoals: is er in de straat naast riolering, elektriciteit, ondergrondse afvalvoorzieningen en groen, nog ruimte voor glasvezel of een warmtenetwerk? Voor de inrichting van de schaarse ruimte is een 3D-aanpak nodig waarin alle aspecten aan bod komen. Als specialist van de bodem in de regio, helpen we de andere deelnemers om de 3D-aanpak verder uit te werken.

Omgevingswet en Wet bodembescherming

Alle taken die betrekking hebben op verontreinigde grond voeren we nu nog uit in opdracht van de provincie en de gemeente Leiden. Maar wanneer de Omgevingswet, volgens planning in januari 2022, wordt ingevoerd, verwachten we dit werk in opdracht van de gemeenten te gaan doen. Wellicht op een andere manier. We overleggen nu al wat dit gaat betekenen en wat er op de gemeenten af gaat komen.

Andere projecten

In 2020 heeft de dienst onderzocht of de grond van sommige volkstuincomplexen verontreinigd was door lood. We deden onderzoek naar kunstgras op sportvelden en we hebben het toepassen van bagger beoordeeld. Bovendien maakten we voor alle deelnemers een update van de bodemfunctieklassenkaart. Hierop is te zien wat de bestemming is van de bodem, bijvoorbeeld wonen, industrie of natuur.

'Integrale samenwerking is het sleutelwoord bij de implementatie van de Omgevingswet. In onze regio hebben we al veel bereikt. Laten we die spirit vasthouden.'

Wat is de Omgevingswet?

In 2022 wordt de Omgevingswet ingevoerd. Verschillende regelingen over de leefomgeving worden dan samengevoegd. Er komt één loket voor alle aanvragen. Dit heeft invloed op het werk van allerlei organisaties zoals de gemeenten en provincie, het waterschap, de GGD en brandweer. Uiteraard moet de Omgevingsdienst ook zijn eigen manier van werken aanpassen. Daar heeft de dienst zich in 2020 op voorbereid. Bovendien helpt de dienst de deelnemers om de wet straks uit te voeren.

Eén digitaal loket

De dienst is aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Met dit programma kunnen aanvragen en meldingen over de omgeving worden ontvangen. Het vervangt alle bestaande digitale loketten. In 2021 gaan we met al onze opdrachtgevers het nieuwe systeem testen.

Bruidsschat

De Bruidsschat is de naam voor alle regels van de Rijksoverheid over de leefomgeving. Minder romantisch dan het klinkt! Gemeenten mogen deze regels aanpassen aan de lokale situatie. In stedelijk gebied bijvoorbeeld, zijn er meer regels voor horeca nodig dan voor mest. Samen met de andere vier omgevingsdiensten in de provincie hebben we alle Bruidsschatregels geanalyseerd. Ze zijn vastgelegd in de Handreiking Bruidsschat 2.0. Deze handreiking helpt gemeenten bij het maken van hun omgevingsplannen.

Samenwerken in de regio

Er is een werkgroep Ketenproces Omgevingsvergunning gestart. Met inbreng van de Regionale Implementatiecoach Omgevingswet (RIO) wordt de huidige werkwijze naast het nieuwe proces gelegd. Op deze manier zorgen we ervoor dat er geen onderdelen in de keten worden overgeslagen. In 2021 worden de resultaten in een handreiking opgeleverd.

De ODWH en de Omgevingswet

Alle betrokkenen binnen de dienst hebben online trainingen gevolgd om de Omgevingswet te leren kennen. Met de Omgevingsacademie West-Holland hebben we online bijeenkomsten georganiseerd waaraan veel verschillende organisaties deelnamen. Ook hebben we geïnventariseerd welke werkprocessen er binnen onze dienst allemaal gaan veranderen.

PROGRAMMA RANDVOORWAARDELIJKE TAKEN

Nieuw zaaksysteem

Met Randvoorwaardelijke taken zorgen we voor een goede dienstverlening van de Omgevingsdienst. Er kwam een nieuw zaaksysteem en er is tijd geïnvesteerd in het onderhouden van de contacten met de deelnemers en samenwerkingspartners.

On the job, maar wel online!

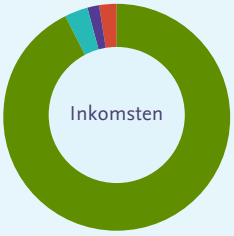
Onder de randvoorwaardelijke taken vallen de diensten en projecten die worden uitgevoerd voor alle deelnemers, zoals voorlichting, relatiebeheer, applicatiebeheer, algemene juridische advisering en ondersteuning van het bestuur. Ook alle vragen en meldingen van burgers en bedrijven komen binnen bij (en worden beantwoord door) de medewerkers van randvoorwaardelijke taken. We konden door corona helaas niemand in ons kantoor verwelkomen, maar gelukkig konden we iedereen wel online helpen.

De toekomst van digitale gegevens

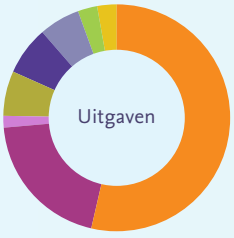
Vanaf 1 januari werken we met een integraal zaaksysteem (Powerbrowser) voor het registreren van vergunningen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhavingstaken. Dit systeem kan gegevens aan elkaar koppelen en brengt zo data-gestuurd werken dichterbij. Dit jaar zal het systeem verder worden doorontwikkeld, onder andere met het oog op de verwachte invoering van de Omgevingswet in 2022.

FINANCIËN 2020

93%	BIJDRAGE OPDRACHTGEVERS
3%	SUBSIDIE-INKOMSTEN
2%	OVERIGE INKOMSTEN
2%	ONTTREKKINGEN UIT RESERVES

54%	SALARISSEN
20%	INHUUR PERSONEEL
2%	OVERIGE PERSONEELSLASTEN
6%	HUUR
7%	PRIMAIRE GOEDEREN & DIENSTEN
6%	OVERIGE GOEDEREN & DIENSTEN
3%	AFSCHRIJVINGSLASTEN
2%	SUBSIDIES
0%	TOEVOEGINGEN AAN RESERVES

* door afronding kunnen waarden afwijken

Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat is € 208.807 positief, en daarmee is de financiële realisatie in 2020 boven de begroting uitgekomen. Het positieve resultaat is niet alleen te verklaren door het strak sturen van de organisatie op de financiële uitgaven, maar ook door het uitstellen van investeringen en opleidingen. Bovendien was er een incidentele meevaller als gevolg van het eerder gedeeltelijk afstoten van het pand aan de Schipholweg. Het exploitatieresultaat 2020 wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Algemene reserve

Het was de verwachting dat door de verhuizing naar de Vondellaan, de algemene reserve van de dienst in 2020 zou zakken naar circa € 10.000. Maar door het gedeeltelijk afstoten van het huurcontract aan de Schipholweg en het onderverhuren van een andere deel van de Schipholweg, is de onttrekking van de algemene reserve beperkt, en eindigt deze op een bedrag van € 385.498. Met de toevoeging van het exploitatieresultaat 2020 wordt de algemene reserve van de dienst € 594.305. Dat blijft nog onder de norm van 5% van de omzet die in de Nota planning en control is opgenomen, maar is voldoende om de meest ernstige risico's te kunnen dekken.

Bestemmingreserve

Het positieve resultaat werd mede veroorzaakt door het uitstellen van investeringen en opleidingen. Maar uitstel betekent geen afstel en een belangrijk deel van deze kosten komt in 2021 weer aan de orde. Daarom heeft de dienst het Algemeen Bestuur gevraagd om een drietal bestemmingsreserves te mogen vormen, voor organisatieontwikkeling en voor opleidingen vanwege uitstel en voor de exploitatiegevolgen van corona als iedereen weer op vakantie mag. Deze bestemmingsreserves omvatten een totaal bedrag van € 175.000 en komen ten laste van de algemene reserve van de dienst.

Omgevingsdienst
West-Holland

Contact met ODWH

Vondellaan 55
2332 AA Leiden

Postbus 159
2300 AD Leiden

071 - 408 3100
info@odwh.nl
www.odwh.nl

@ODWestHolland